

M E X I K O

P. MICHAL PRO S. J.

A DRUHOVÉ

MUČEDNÍCI MĚSTA MEXIKA

P. MICHAL AUGUSTIN
PRO S.J.
A JEHO DRUHOVÉ.
MUČEDNÍCI MĚSTA
MEXIKA

*Dle originálu, schváleného církevními
i řádovými úřady,
s příslušnou autorizací upravil*
P. VÁCLAV VAJS.

Přeložila ct. sestra A. Svátková de Notre Dam.

Cyrillo-Metodějská knihtiskárna a nakladatelství
V. Kotrba v Praze II. 200

Ú V O D E M.

*V Mexiku nastalo pronásledování katolíků, jemuž v historii není rovno od dob Neronových. Podáváme v této knížce ukázkou, doloženou fakty a obrázky. Po něvadě ve století humanity mlčí veřejnost, chceme tímto spiskem podati aspoň částečný obraz poměrů v Mexiku, jež jsou otevřenou ranou kultury dnešního věku. Doklady ob-
ektivně podané objasní skutečnost lépe, než
zkreslené úvahy různých listů. Chceme ka-
tolíkům Mexickým říci, jak s nimi cítíme
jejich strašné utrpení i heroickou statečnost
kněží i laiků, chceme jim říci, že se za ně
z rozkazu sv. Otce a našeho episkopátu
nejen modlíme, ale o jejich utrpení celému
kulturnímu světu žalujeme.*

Duchovní správce pronásledovaných katolíků.

Otcinou P. Pro, bylo město Concepcion del Oro v mexikánském státě Zacatecas. Tam narodil se ze zámožné a vznešené rodiny r. 1891. Ve věku 19. let rozhodl se, že zasvětit svůj život Bohu a spáse lidstva. 10. srpna 1911 vstoupil do noviciátu řádu Jesuitů a o dva roky později, 15. srpna 1913 složil sv. sliby.

Za nedlouho na to, v roce 1914 nastala za vlády Carranzovy revoluce a pronásledování křesťanů. Rodiče P. Proa pozbyli svého jmění a dostali se do chudobných poměrů. On sám byl se svými řeholními bratry z Mexika vypuzen a odešel do Kalifornie, kde se věnoval po celý rok studiu. V létě 1915 byl poslán svými představenými do Španělska. V Granadě studoval po tři roky filosofii.

Dle řádových předpisů musel pak po několik roků pracovat v některé jezuitské škole jako učitel a prefekt na výchově mládeže. Čas tohoto působení trávil v jedné kolejí republiky Nicaragua ve Střední Americe.

Na jaře r. 1922 vrátil se P. Pro do Evropy. V Barceloně (v Španělsku) a v Enghien (Belgie) studoval teologii a sociální vědy. V létě r. 1925 byl v Belgii vysvěcen na kněze.

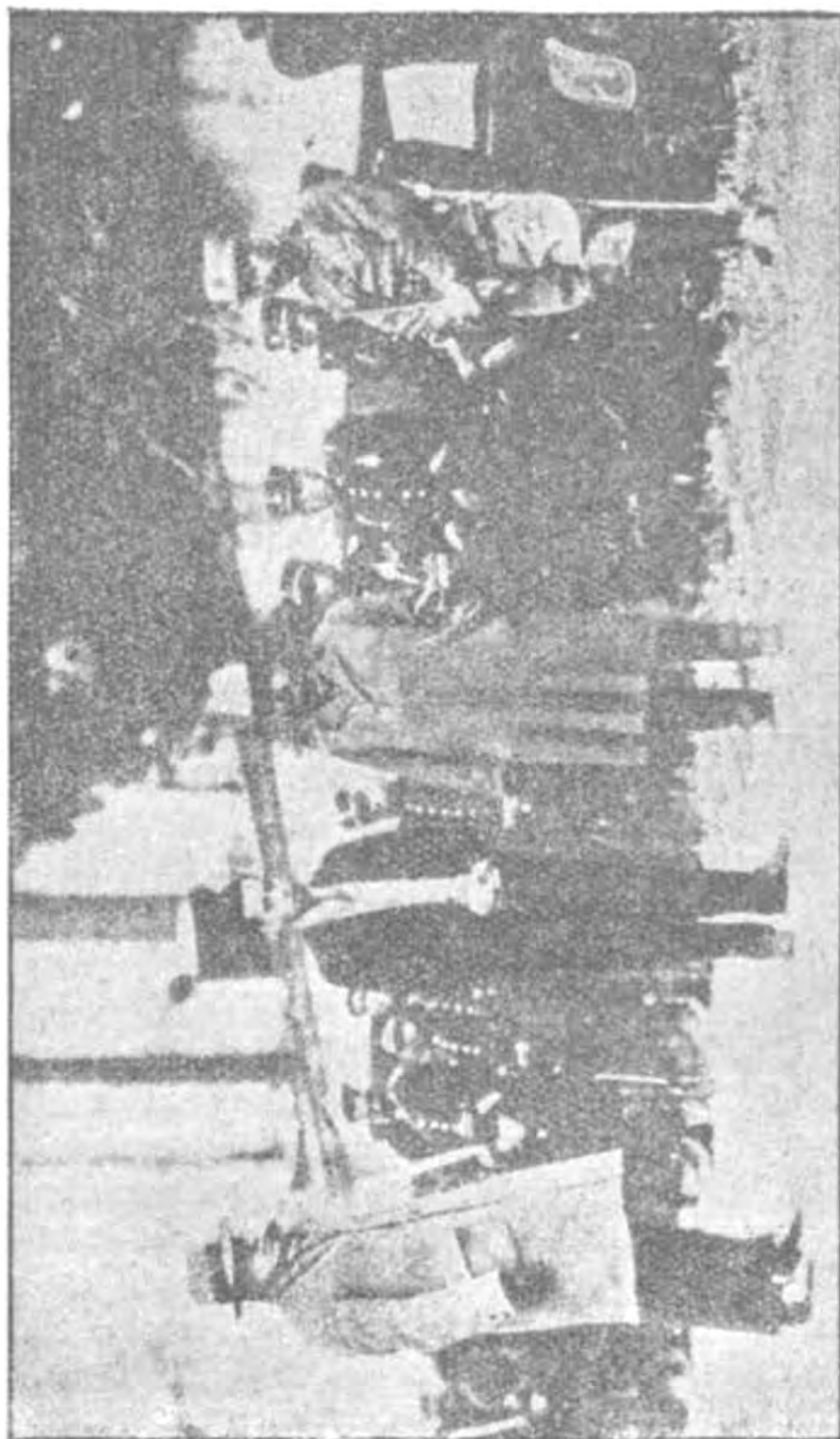
P. Pro byl veselý a milý povahy, ač jej obtížná nemoc po celý život provázela. Trápila-li ho tu a tam zvláště churavost, dovedl ji hrdinsky ukrýti a byl mezi svými spolubratry veselejší než obyčejně.

* * *

V červenci 1926 obdržel P. Pro od svých představených rozkaz, by se vrátil do Mexika a v hlavním městě se věnoval duchovní správě u těžce zkoušených věřících. S radostí se podvolil tomuto namáhavému a nebezpečnému úkoju. Přestrojen za dělníka, neustále pronásledován detektivy komunistické vlády, musel často měnit své obydlí.

Jeho dopisy z té doby (1926-27) skýtají dojemný obraz jeho činnosti a jeho apoštolského smýšlení.*)

*) Následující je sestaveno z rozličných dopisů kněze.

P. Pro jest veden na popravu. Po jeho levici Marcorro, chef policie, po pravici Quintana, na jehož prosbu, aby mu odpustil, odpovéděl P. Pro: Nejen že vám odpouštím, děkuji vám mnohokrát.

„Zvláštním řízením Božím směl jsem se vrátiti do své vlasti, přes to, že vláda kněžím a řeholníkům znemožňuje každý přístup. Nevím ani, jak se mi podařilo se sem dostat. Sanitní úřady mně nebránily, také s pasem jsem neměl žádných obtíží, a moje zavazadlo nebylo na celním úřadě ani prohlíženo.

V 6 hodin večer odjel jsem z přístavu a v 7 hod. ráno přijel jsem do hlavního města, které mně bylo od představených vykááno za působiště...

Jelikož měly býti za krátko zastaveny veřejné bohoslužby, proudilo v posledních dnech do chrámů tisíce věřících, aby přijali sv. svátosti. Tehdy jsem musel zpo- vídati od 1/26 ráno do 11 hod., a odpo- ledne od 1/24 do 8. Byl jsem ještě sláb, poslední týdný v Evropě jsem ztrávil v nemocnici — a tak se stalo, že mne dva- kráté odnesli v bezvědomí ze zpovědnice.

Poněvadž nesměly býti konány v kostelích služby Boží, zařídil jsem tak zvané „Eucharistické stanice“. Jsou to určitá místa, kde udílím sv. přijímání; tím způsobem rozdávám denně kolem 300 sv. přijímání. První pátek v měsíci jest jich mnohem více; tak na př. poslední pátek Božského Srdce Páně jich bylo 1200. Ustanovil jsem dny, kdy slyším sv. zpověď a určil domy, kam přicházejí

lidé všech stavů, aby se domluvili, vyžádali si rady a slyšeli exhorty.

I přes velkou ostražitost tajné policie (je ve městě víc než 10.000 detektivů!) mohu křtíti, sňatkům požehnati a nemocné zaopatřovati. Dvakrátě přišli policisté na místo, kde jsem právě konal služby Boží. Jednou to bylo v 1/27. ráno, v jedné „Eucharistické stanici“. Právě jsem udílel sv. přijímání, když přiběhla služka a volala: „Policie“. — Přítomní vyskočili a zbledli. „Buďte klidni“, pravil jsem, „schovejte závoje,**) rozejděte se po celém domě a nedělejte žádného huku.“ Měl jsem šedý oblek. Rychle jsem ukryl Nejsvětější na prsou, a tak jsem uvítal veřelce.

„Zde se konají veřejné bohoslužby,“ pravil nadstrážník.

„Nikoliv“, odvětil jsem.

„Mám rozkaz prohledati dům. Pojdte s námi!“

„Co vás napadá! Já mám s vámi jít? Na čí rozkaz? Jen si laskavě projděte celý dům a najdete-li někde veřejnou bohoslužbu, ohlaste mi to, abych mohl být také přítomen mši svaté.“

Začali prohlížeti dům. Abych zabrá-

— — — — —
**) V Mexiku nosí ženy při službách Božích závoje. Dle nich byla by policie poznala, že se v domě odbývají služby Boží.

nil horšímu, šel jsem konečně s nimi a ukazoval co v kterém pokoji je. Jelikož označil jsem na př. jednu místnost za jsem byl ale sám v tom domě po prvé, ložnici — při otevření dveří objevila se kancelář...

„Faráře“ nenašli nikde, i postavili konečně stráž k domovním dveřím a odešli. Já jsem zatím nahore v pokoji udělil ostatní sv. přijímání, a odešel, aniž bych byl poznán. „Faráře“ tedy nelapili.

Když jsem jindy šel do jiné čtvrtě sloužit mši sv., ušel jsem najednou dva strážníky hlídati dům, kam jsem měl vstoupiti. „Tentokrát jsem ztracen“ myslil jsem si. Jíti dovnitř znamená — vydati se jim. Vrátit se, bylo by zbabělým. Nemohu zklamat lid, který tam na mne čeká. — Postavil jsem se zmužile před strážníky, ukázal na dům, otevřel malounko kabát, jako bych se chtěl něčím vykázat. Při tom povídám: „Tady bude lov!“ — Strážníci mi salutovali a vpuštěli mne. Mysleli, že jsem tajným policistou a že jsem chtěl ukázat odznak, který detektivové nosí na vestě.

„Byl by to skutečně lov“, myslil jsem si, když jsem spěchal nahoru po schodech. Bylo však nemožno sloužit mši sv., lidé byli příliš rozčileni. Chtěli mne schovati ve skříni. Rekl jsem však: „Vždyť jsme úplně jisti, sama policie nám střeží dům“

D. Pro před popravou volá: Ať žije Kristus král!

Ale nic to nepomohlo. Chtěli, abych se ukryl na balkoně. — Svlékl jsem tedy zase talár a odešel z domu tak jako jsem přišel. Oba strážníci u dveří zase strmě salutovali, poděkoval jsem a zmizel.

Moje studentské vzezření mne uchránil mnohého podezření o mém povolání. Jednou jsem s elegantní hůlčičkou v ruce, jindy mne doprovází policejní pes, jehož jsem si opatřil, někdy zase jedu na kole mého bratra, tak se toulám ve dne v noci, dobře čině.

Jsem také ředílem přednášek. Tu připravují se mladí lidé, kteří mají mluvit k masám lidstva. Přicházejí ke mně mladíci z celého města, nadaní, mnoho-slibní lidé, předkládají mi své problémy z filosofie a mravouky, o sociálních otázkách a politice.

Zpovídal jsem již v mnohých vězeních; jsou to vlastně místa, kde bývám nejčastěji, neboť jsou plna katolíků. Přináším uvězněným oděv, ložní prádlo, pláště, peníze, doutníky, často všecko dohromady. Kdyby stráž věděla, kdo jsem!

Již před třemi týdny byl dán rozkaz, aby mne zatkli. Ale nedaří se jim to, ačkoliv se neskřívám a všecko svou práci vykonávám za bílého dne, nebo — nemohu-li někdy denního světla potřebovat, — při elektrickém osvětlení.

Kázel jsem již mnoho exercicií. Jed-

nou jsem přestrojen za mechanika mluvil k 50 řidičům automobilu, které jsme shromáždili v jednom dvoře. Jiný kurs jsem dal pro 80 státních učitelek a úřednic.

Nevěřily na jsoucnost pekla a nemrtelnost duše. Ku konci duch. cvičení šly však všechny k sv. přijímání a já byl více než odměněn, když jsem viděl tu důkladnou změnu jejich smýšlení. — — O Velkém pátku byl jsem celý den jako v kole. Ráno exerc. přednáška k učitelkám, sedm promluv, exerc. přednáška pro mladíky a kázání o hořkém umučení Páně ve vzdálených městských čtvrtích.

Zajímavá příhoda, která mohla ale lehce tragicky skončit, stala se mi první večer jedné exercicií. Vracel jsem se v 1/2 10 v noci, celý uřícený od mluvení — jako pravý tulák. Dva chlapi přešli ulici a čekali na mne na rohu. „Hochu“, řekl jsem si „teď se rozluč s životem!“ Ale dle zásady: smělému štěstí přeje — šel jsem rovnou k nim a prosil o sirku.

„Tainhle v krámě si je můžete koupit,“ zněla odpověď. — Jdu tedy. Je to náhoda? Zabočím různými směry. Oni též. „Teď je to vážné“ — pravím si. Vezmu si auto; oni také. Na štěstí byl šofér katolík a když jsem mu pověděl, v jakém postavení se nalézám, nabídl se mi úplně k službám. „Tedy, příteli, až přijedeme“

na roh, který vám označím, jeďte pomaleji, — já vyskočím a vy pak jeďte rychle dál!“

Strčím si čapku do kapsy, rozepnu vestu, aby bílá košile svítila ven, vyskočím a bleskurychle jsem zase na nohou a opřu se o strom, ale tak, aby mne každý viděl. Za vteřinu hučí kolem auto těch dvou tak blízko, že se mne skoro dotýká blatníky; viděli mne také, ale netušili, kdo to je.

Udělal jsem obrat vpravo, ale nevypadl tak svižně, jak bych si byl přál — náraz od skoku stával se teď citelným. Ale řekl jsem si: „Jen vpřed, příteli, už jsme zas hotovi k novým dobrodružstvím!“

Spěchal jsem nedávno k chudé nemocné. Byla to theosofka prvního řádu, těžce nemocná a jak promluvila, řinula se jí z úst rouhání a proklínání proti všemu, co je nám svatým. Byl to vpravdě ďábelský jazyk; v šesti dnech se však tak změnil, že odříkává již jen Zdrávasy a vyznání víry. Co tu bídy z nedostatku náboženské výchovy! Možná že umře již zítra následkem operace, přinesu ji však ještě sv. přijímání.

Nikdo neví, kde bydlím. Na čtyři různá místa docházejí mi psaní, vzkazy, dotazy a almužny pro moje chudé rodiny, jichž počet stoupl na 23. Mohu říci, že hmatám rukama to, co čteme v ži-

votopisích svatých. Aniž bych věděl jak, kdy a od koho, — obdržel jsem již 50 kg cukru, krabice se suchary, kávu, čokoládu, rýži, ano i víno. Božská prozřetelnost jest vždycky tak pozorná, že ihned moje zásoby zas doplní... Podaří se mi jako nikomu jinému a to beze všech obtíží najmouti byty na 6—8 měsíců, v jednom mám dokonce i telefon.

Toužím po klidu našich řeholních domů, kde lze s takovou lehkostí vykonávati naše obvyklé práce. Zde ale, v tom neustálém víru obdivuji tu zvláštní pomoc Boží a ty neobyčejné milosti, jichž nám poskytuje Pán v tolika nebezpečích.

Katolíci se postavili na obranu proti Callesovi a pomsta vlády bude strašlivá, zvláště zde v městě Mexiku. Prvními oběťmi budou ti, kdož se dotkli byť jen prstem nábož. poměrů — já vložil nejen prsty, ale celou ruku do toho! Proto očekává mne los, že budu jedním z prvních nebo jedním z posledních, ale budu v tom jistě. A až jednou tak daleko dojde, pak prosím, vysílejte za mne prosby k Bohu!....“

Vojenský soud.

Všichni, kdož se stýkali s P. Proem v posledním roce jeho života, vypravují o jeho ohnivé horlivosti pro spásu duší a o obětech, které přinášel, aby posloužil věřícím sv. svátostmi. I jeho dopisy jsou toho pádným důkazem.

Vládě, náboženství nepřátelské, nebylo to ovšem neznámo, jak mnoho pracuje mladý Jesuita potají mezi utlačovanými křesťany. A nebylo jí také lhostejno, že katolíci hlavního města bez rozdílu tříd a stavů nalézají útěchu a radu u tohoto kněze. Tomu chtěly komunistické úřady zabránit za každou cenu. Bolševická tajná policie se již dlouho namáhala, aby našla nějaký důvod k jeho zatčení.

Tu naskytla se k tomu nenadále příležitost při atentátu, jenž byl učiněn na expresidenta Obregona.

Dne 15. listopadu 1927 byla vržena puma na luxusní auto expresidenta. Pachatel jel v jiném autu, z něhož hodil pumu. Atentát se nezdařil — jen auto Obregonovo bylo trochu poškozeno. Generálovi průvodčí pronásledovali prchající auto s namířenými revolvery. Pachatel, jménem Nahum Ruiz, byl polapen. Byl těžce raněn: jeden náboj revolveru vnikl mu do hlavy.

Zajatého dopravili do nemocnice, kde

Ing. Secora je viden na porovaviste

žil ještě několik dní. Byly mu vyňaty oči, asi aby mu byl prodloužen život. Byl stále v bezvědomí a vládní listy podávaly denně zprávy o jeho stavu.

17. listopadu bylo sděleno, že dosud ani slova nepromluvil a že se jeho stav stále zhoršuje. „Až tento list vyjde,“ psaly noviny, „bude již bezpochyby mrtev a tajemství atentátu vezme s sebou do hrobu.“

(„Excelsior“, 17. listop. 1927.)

* * *

Jelikož nebylo lze očekávat od Ruiz vřbec nějaké výpovědi, pídil policejní president generál Cruz jinde po spoluvinnicích na atentátu. Byl zatčen jakýsi dělník Antonín Tirado, protože 13. listopadu na ulici při třesknutí pumy utíkal. Byl ihned obviněn, že je účastníkem na atentátu. Při výslechu však rozhodně to popíral. Také se nebylo možno od něho dozvědět něčeho, co by vedlo na stopu.

Tak zůstala celá ta věc tajemnou. Nebylo ani jisto, měl-li Ruiz vřbec při atentátu pomocníků, nebo věděl-li někdo o tom.

Ve vládních listech se objevilo náhle dne 22. listopadu podiv vzbuzující sdělení. „Krátko před smrtí Ruizovou,“ pravi se, „přistoupil k lůžku policejní agent a pravil k umírajícímu slepému muži:

„Poslouchej, Nahumě, jsem Josef, tvůj švagr, nechtěl bys mi něco říci? Policie tu není. Pověz mi to upřímně, nikdo neposlouchá!“

List pokračuje doslovně: „Zraněný ničeho netuše, odpovídá: „Rekni inženýrovi Ludvíku Seguerovi, aby se skryl! Rekni P. Proovi a jeho bratrovi Hubertovi, ať se také schovají!“

(„Excelsior“, 22. listop. 1927.)

* * *

Touto domnělou výpovědí umírajícího pachatele atentátu byli tedy označeni P. Pro, jeho bratr Hubert a inž. Lud. Segura jako spolutvůrci. Segura byl jedním z nejvýznačnějších členů svazu katolické mládeže, mariánským sodálem a neohroženým organisátorem katolických spolků. — Hubert Pro byl také členem svazu katolické mládeže a horlivým apoštolem v katolické věci.

* * *

Mexičtí katolíci byli ihned přesvědčeni, že výpověď Ruizova jest jenom klamem, aby mohla býti spoluvina uvržena na P. Proa a oba mladé katolíky. Brzy také vyšly na světlo mnohé podrobnosti, které jasně dokazovaly, že se tu jedná o děsnou pomluvu. Budtež krátce uvedeny některé z těchto důvodů:

1. Ruiz (dle zprávy vládních listů) nemohl až do smrti ani slova promluvit — a v posledním okamžiku byl by učinil toto odhalení?

2. Při domnělé výpovědi nebylo žádného svědka — byl při tom jen agent, který o tom podává zprávu.

3. Ruiz umřel ihned po tom odhalení, takže již nikdo jeho výpověď nemohl prozkoumat!

4. Vládní listy se neshodují ve svých podáních. „Excelsior“ praví, že se agent vydával za jeho švakra. „El Universal“ říká, že za bratra. Úřady si ještě týž den vzájemně gratulovaly se zřejmou radostí, že se jim podařilo vypátrati tyto „spoluvinníky na atentátu“.

(„El. Universal“, 22. listop. 1927.)

* * *

Kdyby byli P. Pro a jeho druhové bývali skutečně spoluvinní na atentátu, byli by hned 13. listopadu uprchli. Oni však — nic zlého netušíce — zůstali ve městě a šli za svým obyčejným zaměstnáním. Žádný z nich neměl ani zdání o hrozném osudu, který jim chystá nenávisť nepřátel církve.

Ráno 17. listopadu byli zatčeni. Inženýra Lud. Seguru zastihla policie při jeho práci v dílnách továrny Luz y Fuerza. — P. Pro dlel se svým bratrem

právě u svých rodičů, když se dostavila policie. Rozloučil se se svými, požehnal jim a řekl: „Na shledanou v nebi!“ Pak byl se svým bratrem odveden do žaláře. Ani teď ještě neměl žádný z nich tušení, co je vlastně důvodem k jejich zatčení.

* * *

Výslech tří zatčených se odbýval v naprosté tajnosti. Veřejnost se dověděla jen obsah kratičké rozmluvy, jež byla novinářským zpravodajům s P. Proem povolena u přítomnosti policie. V této rozmluvě řekl P. Pro zástupcům tisku: „Prohlašuji rozhodně, že jsem s atentátem neměl nijakým způsobem co dělat. Jsem také úplně klidným a doufám, že při vyšetřování se dokáže má nevina.“

V této naději byl P. Pro brzy zklaman. Policejní soud, u něhož žalobci byli zároveň soudci, vyšetřoval beze svědků, bez obhájců, bez opravdových důkazů viny. Zatčení byli za své nepřítomnosti vojenským soudem odsouzeni k smrti.

Dne 23. listopadu ráno po snídání jim bylo sděleno, že ještě dopoledne budou zastřeleni...

* * *

Odsouzení P. Proa a jeho druhů bylo těžkým porušením práva mexikánské ústavy.

1. Dle zákonů republiky Mexiko nesmí býti žádný zatčený uvězněn bez písemného rozkazu smluvního soudu. (Čl. 16. ústavy.) Proti P. Proovi nebyl vyžádán žádný rozkaz k zatčení.

2. Žádný civilní člověk nesmí býti odsouzen vojenským soudem. (Čl. 13. ústavy.) — P. Pro byl vojenským soudem odsouzen.

3. Každý obžalovaný musí býti vyslýchán i odsouzen před veřejným smluvním soudem v řádně vedeném trestním procesu. (Čl. 20. ústavy.) — P. Pro byl odsouzen vojenským soudem bez procesu, bez vědomí příslušného smluvního soudu.

Na zprávu o rozsudku smrti odebral se ihned americký právní zástupce Ludvík E. Gregor k prvnímu okresnímu soudu města Mexika a žádal dle práva odročení rozsudku a zavedení civilního procesu. — Soud vydal také hned rozkaz, aby byla poprava odložena. Když však úředník okresního soudu odevzdával tento rozkaz policejnímu presidiu, bylo mu řečeno, že jest již pozdě. — Rozsudek byl právě proveden. Policejní president, „generál“ Guuz, urychlil popravu očividně proto, aby se předešlo odvolání právoplatného civilního soudu. Dal uvězněné hned zastřeliti na dvoře policejního ředitelství, kde se nikdy jindy poprava nekoná.

P. P. - hosiřá rína z milostu.

Poprava.

Dne 23. listopadu kolem 9. hod. ranní přijely dvě škadrony jízdeckého četnictva před policejní ředitelství hlavního města a postavily se před frontou dlouhé budovy. V stejnou dobu dostavil se i policejní prezident Cruz s několika „generály“ komunistické vlády, aby byli přítomni popravě. Poznenáhla shromáždil se velký zástup lidu před budovou. Zprvu nikdo nevěděl, co všechny přípravy znamenají. Vkrátce se však povídalo po městě, že má být zastřelen P. Pro a jeho druhové. Zpráva o té popravě přivábila tisíce a tisíce k policejnímu ředitelství, takže rozsáhlé prostranství před palácem a okolní ulice byly brzy hustě naplněny lidmi. — K vůli větší jistotě komandoval policejní prezident ještě několik oddílů četnictva a četu motocyklistů před budovu.

* * *

Také dvůr policejního ředitelství byl hustě obsazen vojáky. Jízdné četnictvo bylo rozestavěno podél zdí. Prostředkem dvora přecházela četa četníků, která měla střílet do odsouzených.

Na zadní zdi dvora byly umístěny terče. Tam konávali policejní rekruti cvičení. Ve stejné vzdálenosti jsou rozestaveny terče v podobě lidských figur. To místo mělo sloužit k popravě.

Na povel hejtmana kráčela četa četníků ze středu dvora ku stanovišti a tam zůstala pohotově státi. Nedaleko vojinů se shromáždili pozvaní zástupcové se svými fotografickými a filmovými aparáty. Zároveň se objevil policejní prezident Cruz s ostatními „generály“, aby přihlíželi popravě. (Generál Cruz při tom zcela klidně kouřil cigaretu.)

První obětí byl P. Pro. Vyslechl v žaláři poslední zpověď svých druhů a připravil je k smrti. Jemu samému nedostalo se již té útěchy, promluvit ještě s knězem. Když pro něho přišla bezpečnostní stráž, rozloučil se se svým bratrem i oběma druhými. Jeden z úředníků jen prosil za odpuštění, že ho musí odvádět k popravě. P. Pro mu odpověděl: „Nejen že vám odpouštím, ale jsem vám za to velice povděčen,“ a podal mu ruku. Kráčel pevným, jistým krokem přes dvůr a postavil se na určené místo obličejem k vojinům.

Přistoupil důstojník a ptal se: „Máte ještě nějaké přání?“ — „Rád bych se pomodlil,“ odpověděl P. Pro. Bylo mu vyhověno. Kněz se otočil, poklekl, vytáhl si křížek od sv. slibů, líbal sv. rány a asi dvě minuty setrval v tiché modlitbě důstojník stál mu po boku.

Pak P. Pro povstal, obrátil se proti vojinům, požehnal jim a ještě jednou o-

svědčil svou nevinu: „Pane, Ty víš, že jsem nevinen, svým nepřítelům odpouštím z celého srdce.“ K otázce důstojníka, má-li mu zavázat oči, odpověděl: „Děkuji, ne!“ — Velitel ustoupil stranou a udílel rozkazy. Při povelu: Mířte! rozepjal P. Pro široce paže a zvolal silným hlasem: „Ať žije Kristus Král!“ V příštím okamžiku sklonil důstojník šavli — salva zachotila. P. Pro klesl na kolena a pak se svezl dozadu na zem. Žil ještě. Jeden voják přistoupil, nasadil ručnici k hlavě a dal mu ránu z milosti.

* * *

Hned předvedli druhého odsouzeného. Byl to inženýr L. Segura. Vzprímen, hrdým krokem kráčel kolem četníků k stanovisku. Tam klidně pozoroval mrtvolu P. Proa a postavil se vedle po pravé straně. Na otázku, má-li nějakého přání, odpověděl: „Nikoliv!“ Oči si nedal taktéž zavázat. Poznamenal se znamením sv. kříže na čele, ústech a prsou, potom složil ruce vzad, nastavil katům statečně hruď a řekl: „Jsem připraven!“ Salva zahřměla a inženýr Segura se skácel k zemi. Za několik minut po jeho popravě přišla k žaláři jeho matka, přinášejíc mu pokrmy. Tam teprve se dověděla, že byl její syn odsouzen k smrti a právě zastřelen...

Ing. Segura před popravou. Na dvo mívá popravěho P. Pro.

Třetí přišel na řadu Humbert Pro. Cestou přes dvůr si vytáhl z kapsy medailku P. Marie, políbil ji a držel v ruce. U mrtvol svého bratra a inženýra tázal se klidně: „Kam se mám postavit?“ — Bylo mu vykázáno místo. Ani on si nedal oči zavázat. Divaje se vpřed přijal smrtící ránu. — Poslední byl zastřelen mladý dělník Antonín Tirado, jenž byl zatčen v den atentátu. Měl na sobě plášť, neboť v žaláři onemocněl a měl horečku. Byl velmi rozčilený a zděsil se při pohledu na mrtvoly. Na otázku, čeho by si ještě přál, prosil dvakrát: „Rád bych ještě viděl moji matku!“ Tato prosba byla mu však odepřena. — Přijal salvu, aniž by pláště odložil. — Ač dostal ránu z milosti, stále ještě jevil známky života. K rozkazu lékaře musela býti rána obnovena.

* * *

Cetnické a vojenské oddíly odtáhly a do nádvoří vjela auta, by odvezla mrtvoly zastřelených do umrlčí komory vojenské nemocnice. Když se povozy s mrtvými objevily před bránou ředitelství, přijaly je massy lidu s tichým mlčením. — Pojednou začaly zástupy klekati, by vzdaly mrtvým rekům čest. Byl to dojemný pohled, když auta projížděla zvolna, tiše klečícími davy.

Když v nemocnici vystavovali mrtvoly, dostavil se otec P. Proa, stařec 75ti-

letý. „Kde jsou moji synové?“ tázal se, „chci je vidět!“ Dovedli ho k rakvím. Nadzdvihl pokrývku s obličeje P. Proa a polibil ho na čelo. Když uzrél na hlavě kněze krvavou skvrnu, vyňal malý šáteček a krev otřel. (Napřsto věrohodné zprávy z Mexika oznamují, že dotknutím kouskem šátku, smočeného v krvi P. Proa, obdržela jedna slepá zrak. — Mladá dívka, která měla býti operována na rakovinu prsou, konala cestu k P. Proovi a v krátké době byla — bez operace — uzdravena od té strašné nemoci.) Totéž učinil u mrtvoly druhého syna. Pak poklekl k modlitbě. O trochu později přišla sestra P. Proa v průvodu několika paní. Jak shlédla rakev, dala se do hlasitého vzlykotu. Staříčkový otec vstal, přistoupil k ní a pravil laskavě: „Dítě, my nemáme příčiny k pláči!“

Mrtvoly bratří Pro a inženýra Segury byly na žádost jejich rodinám vydány ku pohřbení.

Pohřeb.

P. Proovi a jeho bratrovi byl zřízen 23. listopadu slavnostní katafalk. Od 5. hodin odpoledne až do 1 hodiny v noci a druhého dne od 6 hodin ráno až do 1/24. hod. odpo. navštěvovali oba zesnulé tisíce katolíků. S hlubokou zbožností a

upřímnou úctou obcházeli rakve a dotýkali si na mrtvolách růžence a medailky. Přes zákaz úřadů konal ustavičně jeden kněz-jesuita v církevním rouchu čestnou stráž u rakve jejich spolubratra. Více jiných kněží modlilo se u mrtvého a ráno sloužili mše sv. v pokoji, kde byl vystaven. V noci byla nad rakvemi vystavena Nejsvětější Svátost.

* * *

24. listopadu o 1/24. hod. odpo. začal pohřeb. Byly objednány nejnádhernější pohřební vozy města.

Kněží nesli rakve k vozům.

A nyní začal pohřební průvod, jakého Mexiko jen málo kdy bylo svědkem. — 20.000 lidí doprovázelo hroiny, zastřelené pro víru, ku hrobu. Všecky ulice byly diváky přeplněny a beze strachu před úřady vzdávaly tisícové zástupy mrtvým poslední čest. Když jely pohřební vozy kolem celé massy, volaly: „Ať žije Kristus Král! — Sláva mučovníkům! Ať žije papež!“

Všechnen ruch na ulicích byl zastaven a pouliční dráhy musely čekat celé hodiny, až přešel průvod. — Domy byly ozdobeny květinami a prapory.

Na hřbitově byla nejprve uložena tělesná schránka P. Proa k jeho spolubratrům ve hrobce O. Jesuitů. Pak se šlo ku hrobu, jenž byl určen pro Humberta

Ing. Segura dostal smrti i zalu

Proa. V tutéž hodinu byl inž. L. Segura pohřbíván na jiném hřbitově.

Když byly pohřební obřady skončeny, zapěli kněží k prosbě otce P. Proa „Te Deum“; všechen lid nadšeně přizvukoval.

* * *

Čtvrtý mrtvý, Antonín Tirado, byl pohřben druhého dne, 25. listopadu. Jeho chudí, staří rodiče (otec je slepý) bydleli v dělnické čtvrti. Neodvážili se vyžádati si od příslušných úřadů mrtvolu svého syna. Byli také příliš chudí, než aby mohli hraditi výlohy za pohřeb.

Ujalo se jich však několik katolických paní. Daly vystaviti mrtvolu v domě rodičů a obstaraly nádherný pohřeb. Šest mladých dělníků neslo rakev. Tisíce lidí — jako den před tím — provázeli mladou oběť na poslední cestě. Tirado byl pohřben vedle inženýra L. Segury.

M o d l i t b a.

O Bože, jenž jsi podivuhodný ve svatých svých, dej, abychom se s touž oddaností, s kterou P. Pro a jeho druhové šli na smrt, zasvětili Tvé službě a Tvé lásce. Amen.

Bolševickými rotami a rudou gardou bylo v posledních letech povražděno několik set katolíků z nenávisti k víře. Přesný počet obětí není znám. Nalézají se mezi nimi více než 150 kněží a kolem 300 mladíků z Katolického Sdružení mexické mládeže. Budtež zde uvedeny některé z těch poprav, jichž bližší okolnosti jsou známy.

Zamora.

Joachim Silva (24 roky) a Manuel Melgarejo (17 roků), mariánští sodálové a členové Katol. Sdružení.

Dne 12. září jeli oba tito mladíci do Zamory, aby tam pracovali pro katolickou viru. Ve vlaku se k nim přidružil generál Cepeda oblečen v civilu. Vydával se za dobrého katolíka a uvedl řeč na pronásledování. Mladíci ničeho zlého netušíce vběhli mu do pasti. Svěřili se mu a rozhovořili se o svých plánech. Když vlak zastavil v Zamoře, řekl pojednou generál: „Přátelé, jste ztraceni, zatýkám vás!“ — Byli odvedeni do žaláře. Mezitím telegrafoval generál Callesovi, co má s těmi mladíky dělat. Za několik hodin přišla odpověď: „Zastřel je!“

Rozsudek byl ihned proveden. Na cestě k popravišti vytáhli oba přátelé růžence z kapsy a začali se nahlas modlit. Když chtěli Joachimovi zavázat oči,

řekl: „Jen to nechte, nejsem žádným zločincem: já vám sám dám znamení, kdy máte střílet. Až zvolám: „Sláva Kristu králi, sláva P. Marii Ouadalupské!“ pak můžete střílet!“ Dříve však ještě promluvil několik slov k vojinům: že jim odpouští, že umírá pro Krista a svou Otčinu. Při těchto slovech odhodil jeden z vojinů zbraň a zvolal: „Já nestřelím! Jsem katolík jako vy!“ Byl hned zatčen a druhého dne také zastřelen. — Když vojáci dali pušky k líci, zvolal Joachim silným hlasem: „Sláva Kristu králi, sláva Matičce Ouadalupské!“ Hned na to klesl k zemi rozryt kulemi.

Jeho přítel Manuel, jenž stál stranou, omdlel při tom strašném pohledu a byl, když tak v bezvědomí na zemi ležel, také zastřelen.

Parras.

Dne 3. ledna 1927 sdružilo se více mladých továrních dělníků za tím účelem, že budou hájiti náboženskou svobodu katolíků. Každý z nich se zavázal slavnou přísahou, že bude víru hájiti — bude-li potřeba — i se zbraní v ruce, a že ničeho z organizace neprozradí. Komunistické úřady se však dověděly o jejich plánu ještě dříve, než si mezi sebou rozdělili zbraně a náboje. Mladíci uprchli do hor a skrývali se v lesích. Za týden

bylo jich devět z nich Rudou gardou vypátráno a polapeno. Byli hned odvedeni na hřbitov k otevřenému hrobu a tam zastřeleni.

Leon.

Josef Gallardo (27 roků, prefekt Mariánské kongregace) — Salvator Varags (20 roků, sekretář Mariánské kongregace) — Mikuláš Navarro (20 roků, sodál) — Ezechiél Gomes (20 roků, sodál) — Anrton Romero (35 roků) — August Rio (13 roků).

Tito mladíci obrátili na sebe zuřivost nepřátel církve svojí náboženskou horlivostí. 2. února 1927 byli zatčeni a uvrženi do žaláře. Tam leželi po celý den v těžkých poutech. V noci byli vyvedeni na popraviště. Když viděli ty ukrutné přípravy k popravě, zmocnila se některých z nich bázeň. Gallardo, prefekt kongregace, povzbuzoval své druhy a ukazoval na odměnu, která je v nebesích očekává. Vojíni mu nedali ani domluvit. Vrhli se na něho, škrtili ho a tloukli pažbami svých ručnic. Když Gallardo zvolal: „Sláva Kristu králi!“ vytrhl mu důstojník Rudé gardy jazyk a posmíval se mu: „Teď mluv, můžeš-li!“ Tu roztrhl Gallardo pouta a ukázal rukou k nebi. V tomto postavení byl zastřelen. Po něm zemřeli jeho druhové jeden po druhém.

Quadalajara.

Anaklet Gonzalez (23 roky, sodál) — Roman Vargas — Georg Vargas — Alois Padilla.

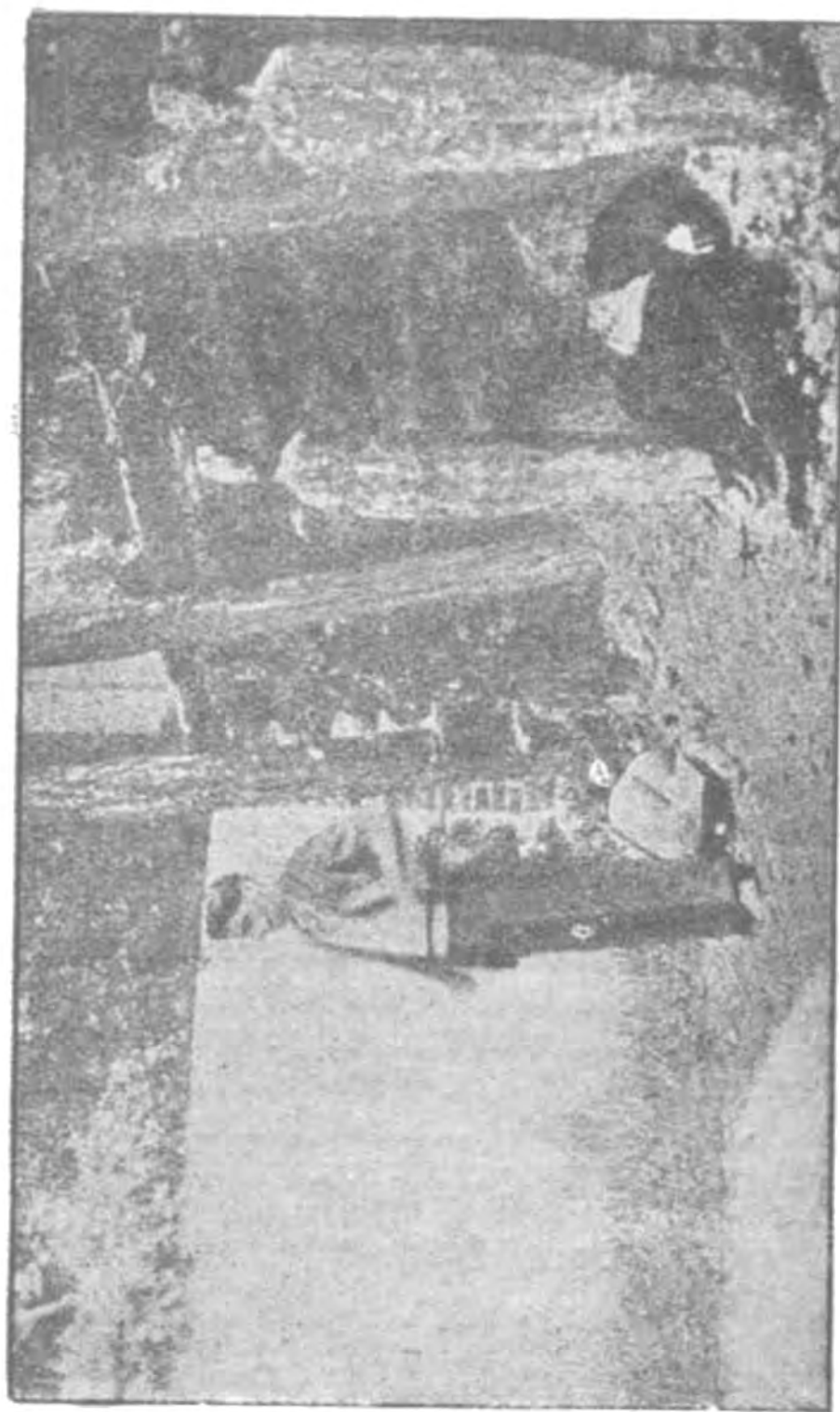
Mladý právník Gonzales byl prvním vůdcem katolíků ve Ouadalajare a organisátorem obrany proti nepřátelům svaté církve. Byl se svými třemi druhy koncem března 1927 zatčen. Nejprve dali všechny čtyři na skřípec, chtěje je přinutiti, by vyzradili, kdo je původcem katolického hnutí. Když odepřeli, byli bičováni. — Gonzales povzbuzoval své přátelé, by vytrvali. Za to byl na rozkaz důstojníka bajonety ubodán. Ostatní tři byli později zastřeleni. Stalo se 1. dubna 1927.

Salazar.

Jan Bonilla (23 roky, sodál). — Byl na Velký pátek 15. dubna 1927 v poledne uvázan na kříž a ve tři hodiny zastřelen. Byl mučen pro odpor, jež kladl Rudé gardě s několika jinými mladíky.

Mira y Salas.

25. dubna 1927 byli zastřeleni v Mira y Salas (u Leonu) tři mladí mužové. Dva z nich byli kněží: španělský řehočník P. Ondřej Solá a kaplan P. T. Rangel. Byli odsouzeni k smrti, protože vykonávali potají duchovní správu v Leonu. — Třetí, mladík Leonard Perez, přišel právě

Humbert Pro před popravou. U jeho nohou popravený ing. Segura, v pravo mršvola jele
bratra. P. Pro.

k nim, aby přijal sv. přijímání a byl s nimi zatčen. Všichni tři klesli s výkřikem: „Sláva Kristu králi!“ — P. Šola nebyl hned mrtev, žil ještě tři hodiny. Jeho poslední slova byla: „Pozdravujte moji matku a povězte jí, že má syna mučedníka!“

Dolores.

V „Červeném týnu“ (1.—8. května 1926) bylo postaveno v Dolores 17 kněží k otevřenému hrobu a tam zastřeleni. Ač bylo několik jen zraněno, poručil hejtman hrobníkovi, aby všecky zahrabal. Hrobař to učinil, brzy na to ale hrůzou a rozčilením zešílel.

Jalisco.

Tototlandský kaplan Sabas Reyes byl vojáky uchopen u vchodu do kostela, vytažen na sloup a bičován. Jelikož se zdráhal vyjevit, kde se farář skrývá, musel na sloupě setrvat po tři dny. Na rozkaz velitele bodali ho vojáci bajonety, aby ho přinutili k mluvení. Když ani to nepomáhalo, zapálili u jeho nohou oheň. Konečně odvlékli hrdinského kněze na hřbitov, kde byl zastřelen.

Obět zpovědního tajemství.

P. J. Gaucin O. P. píše o několika dalších mučednících v dopise, z něhož dle „Lidu“ vyjímáme tyto:

Když v Zacatecas kněz Corea nesl jednoho dne nemocnému poslední útěchu, byl vzdor obezřetnosti dopaden tlupou vojáků. Posmívali se mu a chtěli mu Sanctissimum vyrvat, aby je zhanobili. „Mne můžete usmrtiti,“ vzkřikl kněz, „ale takovou svatokrádež nikdy nedovolím!“ — Rychle uskočil několik kroků zpět a požil svatou Hostii. Rozvzteklí vojínové vrhli se naň a surově s ním zacházejíce, vedli ho ke svému vůdci. „Nejprve,“ pravil tento, „vyzpovídejte tyto rebely, kteří mají býti nyní zastřeleni. Potom to s vámi vyjednáme.“ Kněz tak učinil a povzbuzoval zajaté katolíky. Když je vyzpovídal, obrátil se vůdce ke knězi: „Hned mi řekněte, co vám tito lidé řekli!“ „Nikdy!“ odvětil rozhořčeně kněz. „Co, nikdy?“ křičel vůdce. „Na místě vás dám zastřelit!“ „Učiňte tak! Žádný kněz nesmí zrušiti zpovědní tajemství. Já jsem připraven na smrt!“ Zuře zlostí, dal vůdce hrdinného kněze zastřelit.

Při obsazení Arandas chytli vojáci chlapce třináctiletého, který nemohl prchnouti. Užasli nad jeho klidem a odvahou. Žádali, aby šel s nimi. Chlapec vzal svůj růženec a kříž, který měl na prsou, a hrdě odpověděl: „Vy bojujete pro člověka, já pro Boha! Kř žije Kristus Král!“ Sotva to dořekl, klesl malý hrdina k zemi, zasypán deštěm kulí.

I v Parras bylo zajato pět členů „Asociación Católica de la Juventud Mexicana“, poněvadž prý sáhli ke zbrani na ochranu věci katolické. Když je vedli na hřbitov, zpozoroval jeden z vojinů, že mezi zajatci jest chlapec jedenáctiletý. Jat soucitem, chtěl ho zachrániti a poslal ho proto s rozkazem do města, aby tak mohl prchnouti. Jak ale užasl, když chlapec během popravování se vrátil a postavil se vedle svých soudruhů. Udiveně se ho tázal: „Co jsi nepochopil, že jsem tě poslal do města, abys se zachránil?“ — „Ovšemže,“ odvětil mladý hrdina, „ale když moji přátelé musí zemřít, poněvadž jsou katolíci, jsem já stejně tak vinan, jako oni a chci s nimi sdíleti stejný osud!“ — Tak zemřeli mladí mučedníci.

Jak byl pobouřen nedávno před popravou dvou anarchistů v Americe celý svět! Ale o téhle věci ty časopisy nemluví. Ani jedna demonstrace! A přece věc ta volá přímo do nebe. Ve dvacátém století, ve století pokroku, rachotí v Mexiku výstřely, ničí životy věrných katolíků. — Jak velká bude jednou církev v Mexiku, neboť z krve mučedníků vzchází jen dobré semě. Modleme se za katolíky mexické!

D

OPORUČUJEME VÁM

Str. 285

KORUNA TRNOVÁ MUČEDNÍKŮ SVATÝCH BOŽÍCH

Pěkný tisk.

Kč
14.—

Str. 40

Kl. Borový:

HORTENSIE

Povídka z dob pronásledování křesťanů.

Kč
3 —

Str. 560

Th. Jeske Chonski:

POSLEDNÍ ŘÍMANÉ

Pověst z dob Theodosie Vel.
3 díly.

Kč
7.—

Str. 530

Petr Kopal:

PRVNÍ KŘESŤANÉ V ŘÍMĚ

Obrazy z prvních dob křesťanství.

Kč
8.—

Laskavé objednávky každý knihkupec, zejména

Nakladatelství V. KOTRBA,
Praha II., Pštrossova 200.